

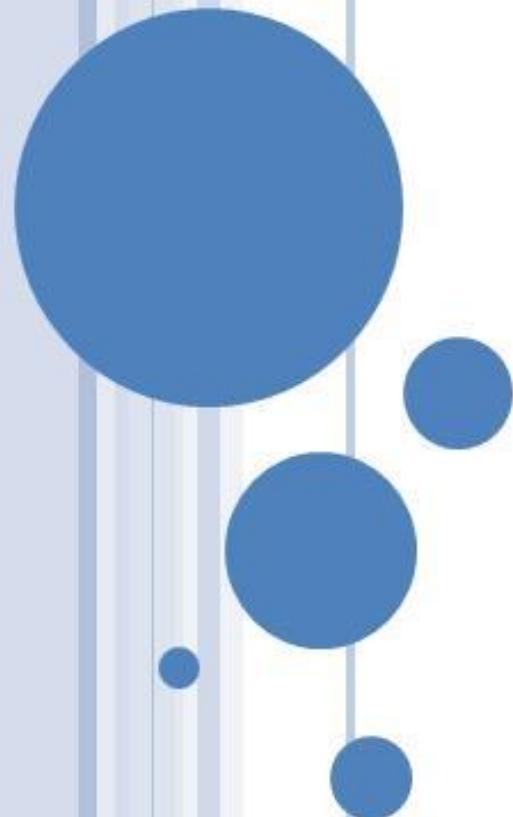
# BORGARBYGGÐ

VIÐHORF TIL STJÓRNUNARHÁTTA YFIRMANNA  
2019

---

Hjördís Sigursteinsdóttir

Ágúst 2020



## EFNISYFIRLIT

MYNDASKRÁ OG TÖFLUSKRÁ .....	3
INNGANGUR .....	4
YFIRMAÐUR MINN SETUR VINNUSTAÐNUM SKÝR MARKMIÐ .....	5
YFIRMANNI MÍNUM TEKST VEL AÐ LEYSA ÞAU STARFSMANNAVANDAMÁL SEM UPP KOMA Á VINNUSTAÐNUM	6
YFIRMAÐUR MINN GERIR KRÖFUR UM VÖNDUÐ VINNUBRÖGÐ .....	7
YFIRMAÐUR MINN LEIÐBEINIR OG GAGNRÝNIR Á UPPBYGGILEGAN HÁTT .....	8
YFIRMAÐUR MINN TEKUR VEL Í ÁBENDINGAR UM ÞAÐ SEM BETUR MÁ FARA .....	9
YFIRMAÐUR MINN KEMUR SÉR GJARNAN HJÁ ÞVÍ AÐ TAKA ERFIÐAR ÁKVARÐANIR .....	10
YFIRMAÐUR MINN SÝNIR MÉR SKILNING ÞEGAR ÉG ÞARF AÐ SINNA FJÖLSKYLDU OG EINKAMÁLUM .....	11
GÓÐIR STJÓRNUNARHÆTTIR .....	12
SAMANTEKT .....	13

## MYNDASKRÁ OG TÖFLUSKRÁ

Tafla 1. Yfirmaður minn setur vinnustaðnum skýr markmið .....	5
Tafla 2. Yfirmanni mínum tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum..	6
Tafla 3. Yfirmaður minn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð .....	7
Tafla 4. Yfirmaður minn leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt .....	8
Tafla 5. Yfirmaður minn tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara .....	9
Tafla 6. Yfirmaður minn kemur sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir.....	10
Tafla 7. Yfirmaður minn sýnir mér skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum .....	11
Mynd 1. Góðir stjórnunarhættir .....	12

## INNGANGUR

Góð stjórnun getur stuðað að betri starfsánægju, starfsanda og vellíðan á vinnustað. Vellíðan í vinnu tengist upplifun starfsfólks á því hvernig vinnustaðnum er stjórnað og hvernig stjórnendur koma fram við starfsfólk. Í þessari skýrslu er viðhorf starfsfólks til stjórnunarháttar sinna yfirmanna skoðað fyrir árið 2019. Niðurstöður er bornar saman við heildarniðurstöðu 16 annarra sveitarfélaga árið 2019.

Viðhorf til stjórnunarháttar yfirmanna var mælt með sjö staðhæfingum; (1) „Yfirmaður minn setur vinnustaðnum skýr markmið“, (2) „Yfirmanni mínum tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem koma upp á vinnustaðnum“, (3) „Yfirmaður minn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð“, (4) „Yfirmaður minn leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt“, (5) „Yfirmaður minn tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara“, (6) „Yfirmaður minn kemur sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir“ og (7) „Yfirmaður minn sýnir mér skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum“. Svarmöguleikar voru: Mjög sjaldan eða aldrei, fremur sjaldan, stundum, fremur oft og mjög oft eða alltaf. Svarmöguleikar fengu tölugildi á bilinu 1-5 þar sem 1 var mjög sjaldan eða aldrei og 5 var mjög oft eða alltaf þannig að hærra tölugildi þýðir betri niðurstaða. Kvarðanum á staðhæfingu 6 var snúið við þannig að hærra tölugildi væri betra en lægra. Öllum sjö staðhæfingunum var steypt saman í eina breytu – Góðir stjórnunarhættir.

Skýrslunni er skipt upp í níu hluta, einn fyrir hverja staðhæfingu, niðurstaða fyrir góða stjórnunarhætti og samantekt.

## YFIRMAÐUR MINN SETUR VINNUSTAÐNUM SKÝR MARKMIÐ

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn setur vinnustaðnum skýr markmið. Hærra meðaltal þýðir að yfirmaður setjir vinnustaðnum oftar skýr markmið.

**Tafla 1. Yfirmaður minn setur vinnustaðnum skýr markmið**

**Yfirmaður minn setur vinnustaðnum skýr markmið**

	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	129	1	0,8	15	11,6	27	20,9	52	40,2	34	26,4	3,80
Öll sveitarfélög 2019	4067	160	3,1	325	6,3	930	17,9	1578	30,5	1074	20,7	3,76

Í um 66,6% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmaður setur vinnustaðnum skýr markmið og mældist meðaltalið 3,80. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmaður setur vinnustaðnum skýr markmið fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni mældist 3,76.

## YFIRMANNI MÍNUM TEKST VEL AÐ LEYSA ÞAU STARFSMANNA-VANDAMÁL SEM UPP KOMA Á VINNUSTAÐNUM

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmanni mínum tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum. Hærra meðaltal þýðir að yfirmanni tekst oftar að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum.

**Tafla 2. Yfirmanni mínum tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum**

### Yfirmanni mínum tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum

		Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf			
		Fjöldi	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	130	6	4,6		7	5,4	31	23,8	56	43,1	30	23,1	3,75
Öll sveitarfélög 2019	4016	189	3,6		355	6,9	1030	19,9	1466	28,3	976	18,8	3,67

Í 66,2% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmanni tekst vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum og meðaltalið mældist 3,75. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmanni takist vel að leysa þau starfsmannavandamál sem upp koma á vinnustaðnum mældist 3,67 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## YFIRMAÐUR MINN GERIR KRÖFUR UM VÖNDUÐ VINNUBRÖGÐ

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð. Hærra meðaltal þýðir að yfirmaður geri oftar kröfur um vönduð vinnubrögð.

**Tafla 3. Yfirmaður minn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð**

**Yfirmaður minn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð**

	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	131	-	-	1	0,8	15	11,5	46	35,1	69	52,7	4,40
Öll sveitarfélög 2019	4054	65	1,3	104	2,0	463	8,9	1612	31,1	1810	34,9	4,23

Í 87,8% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmaður þess geri kröfur um vönduð vinnubrögð og meðaltalið mældist 4,40. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að vinnumaðurinn gerir kröfur um vönduð vinnubrögð mældist 4,23 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## YFIRMAÐUR MINN LEIÐBEINIR OG GAGNRÝNIR Á UPPBYGGILEGAN HÁTT

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt. Hærra meðaltal þýðir að yfirmaður leiðbeinir og gagnrýnir oftar á uppbyggilegan hátt.

**Tafla 4. Yfirmaður minn leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt**

**Yfirmaður minn leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt**

	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	130	5	3,8	5	3,8	31	23,8	41	31,5	48	36,9	3,94
Öll sveitarfélög 2019	4062	181	3,5	337	6,5	793	15,3	1405	27,1	1346	26,0	3,84

Í 68,4% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmaður þess leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt og meðaltalið mældist 3,94. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmaður leiðbeinir og gagnrýnir á uppbyggilegan hátt mældist 3,84 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## YFIRMAÐUR MINN TEKUR VEL Í ÁBENDINGAR UM ÞAÐ SEM BETUR MÁ FARA

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara. Hærra meðaltal þýðir að yfirmaður taki oftar vel í ábendingar um það sem betur má fara.

**Tafla 5. Yfirmaður minn tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara**

### Yfirmaður minn tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara

	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	130	6	4,6	9	6,9	21	16,2	46	35,4	48	36,9	3,93
Öll sveitarfélög 2019	4073	132	2,5	259	5,0	793	15,3	1446	27,9	1443	27,8	3,94

Í 72,3% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmaður þess taki vel í ábendingar um það sem betur má fara og meðaltalið mældist 3,93. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er örlítið lægra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmaður tekur vel í ábendingar um það sem betur má fara mældist 3,94 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## YFIRMAÐUR MINN KEMUR SÉR GJARNAN HJÁ ÞVÍ AÐ TAKA ERFIÐAR ÁKVARÐANIR

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn kemur sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir. Við útreikninga á meðaltali fyrir þessa staðhæfingu var kvarðanum á henni snúið við þannig að hærra meðaltal þýðir að yfirmaður kemur sér sjaldnar hjá því að taka erfiðar ákvarðanir.

**Tafla 6. Yfirmaður minn kemur sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir**

**Yfirmaður minn kemur sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir**

	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	128	48	37,5	40	31,3	26	20,3	6	4,7	8	6,3	3,89
Öll sveitarfélög 2019	4026	1589	30,7	1024	19,8	743	14,3	414	8,0	256	4,9	3,81

Í 68,8% tilvika er starfsfólk fremur sjaldan eða mjög sjaldan eða aldrei á því að yfirmaður þess komi sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir og meðaltalið mældist 3,89. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmaður komi sér gjarnan hjá því að taka erfiðar ákvarðanir mældist 3,81 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## YFIRMAÐUR MINN SÝNIR MÉR SKILNING ÞEGAR ÉG ÞARF AÐ SINNA FJÖLSKYLDU OG EINKAMÁLUM

Í þessum hluta er niðurstaða fyrir staðhæfinguna: Yfirmaður minn sýnir mér skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum. Hærra meðaltal þýðir að yfirmaður sýnir mér oftar skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum.

**Tafla 7. Yfirmaður minn sýnir mér skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum**

### Yfirmaður minn sýnir mér skilning þegar ég þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum

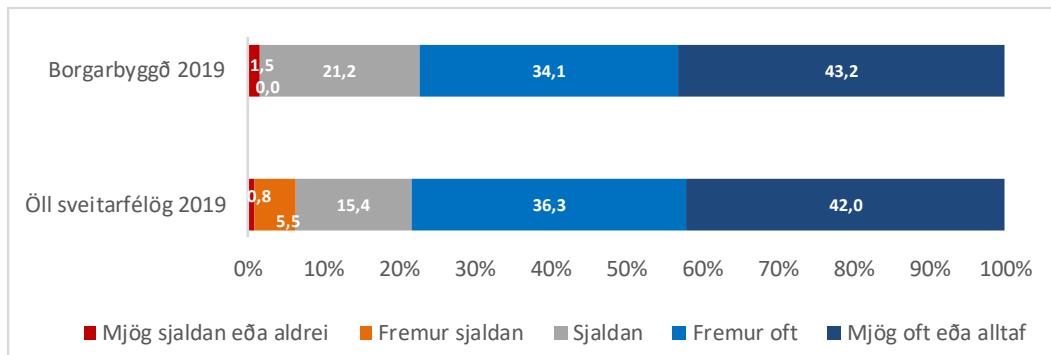
	Fjöldi	Mjög sjaldan eða aldrei		Fremur sjaldan		Stundum		Fremur oft		Mjög oft eða alltaf		Meðaltal
		Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
Borgarbyggð 2019	130	-	-	1	0,8	10	7,7	46	35,4	73	56,2	4,47
Öll sveitarfélög 2019	4082	40	0,8	68	1,3	335	6,5	1117	21,6	2522	48,7	4,47

Í 91,5% tilvika er starfsfólk fremur oft eða mjög oft eða alltaf á því að yfirmaður þess sýni sér skilning þegar það þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum og meðaltalið mældist 4,47. Meðaltalið fyrir þessa staðhæfingu er hærra en fyrir öll sveitarfélög í rannsókninni.

Meðaltalið fyrir það að yfirmaður sýni skilning þegar viðkomandi þarf að sinna fjölskyldu og einkamálum mældist 4,47 fyrir öll sveitarfélög sem tóku þátt í rannsókninni.

## GÓÐIR STJÓRNUNARHÆTTIR

Í þessum hluta er heildarniðurstaða fyrir sjö staðhæfingar um yfirmenn og þeirra hegðun. Allar staðhæfingarnar voru lagðar saman og reiknað meðaltal. Meðaltalstölum var skipt upp í 5 flokka með 0,8 stigum í hverjum flokki.



**Mynd 1. Góðir stjórnunarhættir**

Sjá má að rúm 43% starfsfólksins upplifir það að yfirmenn viðhafi mjög oft eða alltaf góða stjórnunarhætti á vinnustaðnum og 1,5% upplifir að yfirmenn viðhafi mjög sjaldan eða aldrei góða stjórnunarhætti á vinnustaðnum.

Hlutfall starfsfólksins sem upplifir mjög oft eða alltaf góða stjórnunarhætti hjá yfirmönum er hærra en fyrir öll sveitarfélögini í rannsókninni og einnig hlutfall þeirra sem upplifir að yfirmenn viðhafi mjög sjaldan eða aldrei góða stjórnunarhætti á vinnustaðnum lægra.

Hlutfall starfsfólks sem upplifir mjög oft eða alltaf góða stjórnunarhætti hjá yfirmönum er 42,0 hjá öllum sveitarfélögum í rannsókninni og hlutfall þeirra sem upplifir mjög sjaldan eða aldrei góða stjórnunarhætti yfirmanna mældist 0,8.

## SAMANTEKT

Í þessari skýrslu er viðhorf starfsfólks til stjórnunarháttar sinna yfirmanna skoðað fyrir árin 2015 og 2019 en góðir stjórnunarhættir geta skipt sköpun varðandi vellíðan á vinnustað.

Niðurstöðurnar sýna að rúm 43% starfsfólksins upplifir að yfirmenn viðhafi mjög oft eða alltaf góða stjórnunarhætti á vinnustaðnum og tæp 2% sem upplifði að yfirmenn viðhafi mjög sjaldan eða aldrei góða stjórnunarhætti á vinnustað.

Hlutfall starfsfólks sem upplifir mjög oft eða alltaf góða stjórnunarhætti hjá yfirmönnum er hærra en fyrir öll sveitarfélögin í rannsókninni og einnig hlutfall þeirra sem upplifir mjög sjaldan eða aldrei góða stjórnunarhætti hjá yfirmönnum á vinnustaðnum.

Helst má sjá að yfirmenn geti gert betur hvað varðar að setja vinnustaðnum oftar skýr markmið, taka betur á starfsmannavandamálum sem upp koma, leiðbeina og gagnrýna á uppbyggilegan hátt, gera oftar meiri kröfur um vönduð vinnubrögð, taka betur í ábendingar í það sem betur má fara á vinnustaðnum og koma sér sjaldnar frá því að þurfa að taka erfiðar ákvarðanir.